

รายงานสถานการณ์ค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4 ปี 2562

การกำกับดูแลค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์โดยกำหนดเพดานค่าโดยสารแยกระหว่างบริการต้นทุนต่ำ (Low Cost Service) และบริการเต็มรูปแบบ (Full Service) ในกลุ่มเส้นทางที่มีการแข่งขันสูง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการตลาดของอุตสาหกรรมการบิน โดยหลักเกณฑ์ใหม่สำหรับการกำกับดูแลค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าโดยสารและค่าระวางสำหรับอากาศยานขนส่งในเส้นทางบินภายในประเทศ พ.ศ. 2561 ประกาศ ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2562 โดยสรุปกลุ่มเส้นทางและอัตราค่าโดยสารสูงสุด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร คือ

1. เส้นทางบินที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร ซึ่งมีการเดินทางภาคพื้นสะดวก
2. เส้นทางบินซึ่งเป็นเส้นทางบินเชื่อมระหว่างภาคโดยไม่แวะทำอากาศยานในกรุงเทพฯ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ควบคุมค่าโดยสาร คือ

1. เส้นทางบินที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก สายการบินสามารถกำหนดค่าโดยสารชั้นประหยัดได้ไม่เกิน 22 บาทต่อกิโลเมตร
2. เส้นทางบินที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร กำหนดเพดานค่าโดยสารชั้นประหยัดเป็น 2 กลุ่ม ตามประเภทบริการ ได้แก่

2.1 สำหรับบริการเต็มรูปแบบ (Full Service) สายการบินสามารถกำหนดค่าโดยสารชั้นประหยัดได้ไม่เกิน 13 บาทต่อกิโลเมตร ซึ่งสายการบินจะต้องจัดบริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอย่างน้อย 3 รายการ ได้แก่ บริการน้ำหนักสัมภาระลงทะเลเพียงน้อยอย่างน้อย 20 กิโลกรัม บริการอาหารและเครื่องดื่ม และบริการเลือกที่นั่ง

2.2 สำหรับบริการต้นทุนต่ำ (Low Cost) สายการบินสามารถกำหนดค่าโดยสารชั้นประหยัดได้ไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร ซึ่งสายการบินจัดบริการให้ผู้โดยสารน้อยกว่าบริการเต็มรูปแบบ ทั้งนี้ สายการบินสามารถเพิ่มราคาชั้นธุรกิจได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเพดานค่าโดยสารชั้นประหยัด

ในการติดตามตรวจสอบการเรียกเก็บค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศโดยรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ของสายการบินที่ให้บริการทั้งหมด 7 ราย ได้แก่ การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ส ไทยสมายล์ ไทยแอร์เอเชีย นกแอร์ ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยเวียดเจ็ท ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลในช่วงไตรมาสที่ 4/2562 สามารถสรุปสถานการณ์ค่าโดยสารของเส้นทางแต่ละกลุ่มตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าโดยสารของผู้ประกอบการขนส่งสำหรับอากาศยานขนส่งภายในประเทศได้ ดังนี้

1. สถานการณ์ค่าโดยสารเส้นทางกลุ่มที่ไม่ควบคุมค่าโดยสารไตรมาสที่ 4/2562

เส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสารมีจำนวน 40 เส้นทาง โดยมีสายการบินให้บริการ 6 ราย ได้แก่

- บางกอกแอร์เวย์ส ให้บริการ 8 เส้นทาง
- ไทยสมายล์ ให้บริการ 2 เส้นทาง
- ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการ 26 เส้นทาง
- ไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการ 4 เส้นทาง
- นกแอร์ ให้บริการ 4 เส้นทาง
- ไทยเวียดเจ็ท ให้บริการ 4 เส้นทาง

โดยมีข้อมูลการแข่งขันค่าโดยสารในเส้นทางกลุ่มที่ไม่ควบคุมราคา รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าโดยสารและจำนวนเที่ยวบินของสายการบินในกลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสารไตรมาสที่ 4/2562

หน่วย:บาท

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a day
Chiang Mai	Hat Yai	Thai Airasia	2,652	1.98	6,949	5.19	2
	Khon Kaen	Thai Airasia	868	1.79	4,579	9.44	2
	Krabi	Bangkok Airways	3,700	3.00	9,500	7.70	1
		Thai Airasia	1,834	1.49	8,215	6.66	2
	Phuket	Bangkok Airways	3,700	2.93	8,400	6.65	1
		Thai Airasia	1,612	1.28	8,947	7.08	3
		Thai Smile	2,350	1.86	5,700	4.51	1
	Samui	Bangkok Airways	3,150	2.99	9,400	8.92	1
	Surat Thani	Thai Airasia	1,426	1.28	6,581	5.89	1
	Ubon Ratchathani	Nok Air	2,101	2.83	2,101	2.83	1
	Udon Thani	Nok Air	886	1.91	3,064	6.62	4
	U-Tapao	Thai Airasia	1,054	1.49	3,059	4.31	2
Thai Lion Air		445	0.63	2,945	4.15	1	
Chiang Rai	Phuket	Thai Vietjet	2,465	1.80	4,305	3.14	1
	Udon Thani	Thai Vietjet	530	1.02	790	1.52	1
Hat Yai	Chiang Mai	Thai Airasia	2,442	1.83	6,233	4.66	2
	Khon Kaen	Thai Airasia	1,333	1.11	5,762	4.82	1
	Udon Thani	Thai Lion Air	2,145	1.86	4,245	3.68	1
	U-Tapao	Thai Airasia	1,054	1.58	2,453	3.69	1
Khon Kaen	Chiang Mai	Thai Airasia	914	1.88	3,062	6.31	2
	Hat Yai	Thai Airasia	1,193	1.00	2,796	2.34	1
	Phuket	Thai Airasia	1,100	0.98	2,438	2.17	1
	U-Tapao	Thai Airasia	914	1.72	3,212	6.61	1

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a day
Krabi	Chiang Mai	Thai Airasia	1,379	1.12	6,156	4.99	2
Phuket	Chiang Mai	Thai Airasia	1,240	0.98	7,821	6.19	3
		Thai Smile	2,600	2.06	7,000	5.54	2
	Chiang Rai	Thai Vietjet	885	0.65	4,305	3.14	1
	Khon Kaen	Thai Airasia	1,054	0.94	4,369	3.90	1
	Udon Thani	Thai Airasia	1,147	0.99	4,265	3.70	1
	U-Tapao	Bangkok Airways	2,300	3.75	5,910	9.64	1
Thai Airasia		961	1.57	1,776	2.90	1	
Samui	Chiang Mai	Bangkok Airways	3,350	3.18	9,600	9.11	1
	U-Tapao	Bangkok Airways	3,400	8.90	5,790	15.16	2
Surat Thani	Chiang Mai	Thai Airasia	1,100	0.98	3,665	3.28	1
Ubon Ratchathani	Chiang Mai	Nok Air	1,587	2.14	3,083	4.15	1
Udon Thani	Chiang Mai	Nok Air	1,260	2.72	2,924	6.32	4
	Chiang Rai	Thai Vietjet	790	1.52	1,110	2.13	1
	Hat Yai	Thai Lion Air	1,345	1.17	3,445	2.99	1
	Phuket	Thai Airasia	1,193	1.03	2,577	2.24	1
	U-Tapao	Thai Airasia	1,210	2.02	3,355	5.60	1
U-Tapao	Chiang Mai	Thai Airasia	1,100	1.55	3,027	4.27	2
		Thai Lion Air	615	0.87	2,945	4.15	2
	Hat Yai	Thai Airasia	1,100	1.65	2,867	4.31	1
	Khon Kaen	Thai Airasia	962	1.81	3,212	6.61	1
	Phuket	Bangkok Airways	2,250	3.67	5,860	9.56	1
		Thai Airasia	1,007	1.64	4,152	6.77	1
	Samui	Bangkok Airways	3,150	8.25	5,540	14.50	2
Udon Thani	Thai Airasia	1,005	1.68	3,355	6.16	1	

จากการติดตามข้อมูลค่าโดยสารทางเว็บไซต์ของสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร ไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า เส้นทางที่มีค่าโดยสารสูงสุด มีราคาเท่ากับ 9,600 บาทต่อเที่ยว หรือ 9.11 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทางสมุย – เชียงใหม่ มีสายการบินให้บริการ 1 ราย ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส ส่วนเส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุด มีราคาเท่ากับ 445 บาทต่อเที่ยว หรือ 0.63 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทาง เชียงใหม่ – อุตะเภามีสายการบินให้บริการ 2 ราย ได้แก่ ไทยแอร์เอเชีย และ ไทยไลอ้อนแอร์

สำหรับเส้นทางที่มีการแข่งขันสูงมีจำนวน 1 เส้นทาง ซึ่งสรุปสถานการณ์การแข่งขันด้านราคา ดังนี้ เส้นทาง เชียงใหม่ – ภูเก็ต มีสายการบินให้บริการ 3 ราย ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส ให้บริการเฉลี่ย 1 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 3 เที่ยวบินต่อวัน และไทยสมายล์ ให้บริการเฉลี่ย 1 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 7.08 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่ มีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1.28 บาทต่อกิโลเมตร

2. สถานการณ์ค่าโดยสารเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร โดยมีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก

เส้นทางที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวกซึ่งกำหนดเพดานค่าโดยสาร 22 บาทต่อกิโลเมตร มีจำนวน 10 เส้นทาง โดยมีสายการบินให้บริการเพียง 1 ราย คือ บางกอกแอร์เวย์ส โดยมีข้อมูลค่าโดยสารในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารซึ่งมีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าโดยสารและจำนวนเที่ยวบินของสายการบินในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารซึ่งมีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก ไตรมาสที่ 4/2562

หน่วย : บาท

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a day (เที่ยวบิน)
Chiang Mai	Mae Hong Son	Bangkok Airways	1,900	15.83	2,340	19.50	2
Hat Yai	Phuket	Bangkok Airways	1,800	6.77	3,590	13.50	1
Krabi	Samui	Bangkok Airways	2,650	11.62	3,450	15.13	1
Mae Hong Son	Chiang Mai	Bangkok Airways	1,450	12.08	2,290	19.08	2
Phuket	Hat Yai	Bangkok Airways	2,200	8.27	3,590	13.50	1
	Samui	Bangkok Airways	2,700	10.51	3,500	13.62	4
Samui	Krabi	Bangkok Airways	2,900	12.72	3,700	16.23	1
	Phuket	Bangkok Airways	2,900	11.28	3,700	14.40	4
Suvarnabhumi	Trat	Bangkok Airways	2,100	8.05	4,790	18.35	4
Trat	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	2,200	8.43	4,890	18.74	4

จากการติดตามข้อมูลค่าโดยสารทางเว็บไซต์ของสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางควบคุมค่าโดยสาร โดยมีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก ไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า เส้นทางที่มีค่าโดยสารสูงสุด มีราคาเท่ากับ 4,890 บาทต่อเที่ยว หรือ 18.74 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทางตราด – สุวรรณภูมิ ส่วนเส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุด มีราคาเท่ากับ 1,450 บาทต่อเที่ยว หรือ 12.08 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทางแม่ฮ่องสอน – เชียงใหม่

เมื่อพิจารณาการแข่งขันด้านราคาในกลุ่มเส้นทางนี้ ไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า สายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางนี้มีเฉพาะบางกอกแอร์เวย์สเพียงสายการบินเดียว จึงไม่มีการแข่งขันระหว่างสายการบิน โดยสาเหตุที่ทำให้ค่าโดยสารในเส้นทางกลุ่มนี้มีอัตราค่อนข้างสูง เนื่องจากมีระยะทางบินใกล้และมีความต้องการเดินทางไม่มากนัก ทำให้ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อผู้โดยสารสูงกว่าเส้นทางกลุ่มอื่นๆ

3. สถานการณ์ค่าโดยสารที่ควบคุมค่าโดยสาร โดยมีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร

3.1 เส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร และมีการให้บริการเต็มรูปแบบ

สายการบินจะต้องมีการจัดบริการพื้นฐาน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม อย่างน้อย 3 รายการ ได้แก่ น้ำหนักสัมภาระลงทะเลเบียนอย่างน้อย 20 กิโลกรัม บริการอาหารและเครื่องดื่ม และบริการเลือกที่นั่ง ซึ่งจะกำหนดเพดานค่าโดยสารเท่ากับ 13 บาทต่อกิโลเมตร โดยเส้นทางที่มีสายการบินให้บริการรูปแบบดังกล่าวมีจำนวน 26 เส้นทาง มีสายการบินให้บริการ 3 ราย ได้แก่

- การบินไทย ให้บริการจำนวน 6 เส้นทาง
- บางกอกแอร์เวย์ส ให้บริการจำนวน 14 เส้นทาง
- ไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 20 เส้นทาง

โดยข้อมูลการแข่งขันค่าโดยสารในกลุ่มเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารซึ่งมีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าโดยสารและจำนวนเที่ยวบินของสายการบินในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร ซึ่งมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร และให้บริการเต็มรูปแบบ ซึ่งมีเพดานค่าโดยสารเท่ากับ 13 บาทต่อกิโลเมตร ไตรมาสที่ 4/2562

หน่วย : บาท

Origin	Destination	Airline	MinFare	MinFare perkm	MaxFare	MaxFare perkm	Average of flights a day (เที่ยวบิน)
Chiang Mai	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	2100	3.71	5400	9.54	5
		Thai Airways	1350	2.39	3890	6.87	4
		Thai Smile	1700	3.00	3990	7.05	6
Chiang Rai	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	1800	2.67	5400	8.00	3
		Thai Smile	1700	2.52	3800	5.63	3
Hat Yai	Suvarnabhumi	Thai Smile	1770	2.29	4000	5.17	6
Khon Kaen	Suvarnabhumi	Thai Smile	950	2.45	3275	8.44	6
Krabi	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	1250	1.87	5350	8.00	4

Origin	Destination	Airline	MinFare	MinFare perkm	MaxFare	MaxFare perkm	Average of flights a day (เที่ยวบิน)
		Thai Airways	1375	2.06	4490	6.71	2
		Thai Smile	1470	2.20	3880	5.80	3
Lampang	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	2050	4.04	4840	9.55	3
Narathiwat	Suvarnabhumi	Thai Smile	1825	2.16	3775	4.47	1
Phuket	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	1300	1.86	5400	7.74	8
		Thai Airways	1280	1.83	4675	6.70	8
		Thai Smile	1500	2.15	4775	6.84	8
Samui	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	3050	6.24	5660	11.57	16
Sukhothai	Suvarnabhumi	Bangkok Airways	1550	3.95	4890	12.47	3
Surat Thani	Suvarnabhumi	Thai Smile	950	1.72	3575	6.46	2
Suvarnabhumi	Chiang Mai	Bangkok Airways	1500	2.65	5400	9.54	7
		Thai Airways	1230	2.17	3890	6.87	5
		Thai Smile	1450	2.56	3990	7.05	7
	Chiang Rai	Bangkok Airways	2100	3.11	5400	8.00	3
		Thai Smile	1900	2.81	3800	5.63	3
	Hat Yai	Thai Smile	1800	2.33	4000	5.17	6
	Khon Kaen	Thai Smile	1000	2.58	3325	8.57	6
	Krabi	Bangkok Airways	1500	2.24	4990	7.46	3
		Thai Airways	1375	2.06	4490	6.71	2
		Thai Smile	1675	2.50	4590	6.86	3
	Lampang	Bangkok Airways	2100	4.14	4890	9.64	3
	Narathiwat	Thai Smile	1875	2.22	3825	4.53	1
	Phuket	Bangkok Airways	1300	1.86	5400	7.74	7
		Thai Airways	1280	1.83	4675	6.70	8
		Thai Smile	1500	2.15	4775	6.84	8
	Samui	Bangkok Airways	2850	5.83	5460	11.17	16
	Sukhothai	Bangkok Airways	1450	3.70	4790	12.22	2
	Surat Thani	Thai Smile	1430	2.59	3325	6.01	2
	Ubon Ratchathani	Thai Smile	1375	2.84	3425	7.08	3
	Udon Thani	Thai Smile	1340	2.94	3425	7.51	4

Origin	Destination	Airline	MinFare	MinFare perkm	MaxFare	MaxFare perkm	Average of flights a day (เที่ยวบิน)
Ubon Ratchathani	Suvarnabhumi	Thai Smile	1175	2.43	3375	6.97	3
Udon Thani	Suvarnabhumi	Thai Smile	1175	2.58	3375	7.40	4

จากตารางที่ 3 จะพบว่า ในไตรมาสที่ 4/2562 กลุ่มเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร และให้บริการเต็มรูปแบบ ซึ่งมีเพดานค่าโดยสาร 13 บาทต่อกิโลเมตรนั้น เส้นทางที่มีค่าโดยสารสูงสุด ได้แก่ เส้นทางสมุย - สุวรรณภูมิ มีค่าโดยสารเท่ากับ 5,660 บาท หรือ 11.57 บาทต่อกิโลเมตร โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 1 ราย ในขณะที่เส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุด ได้แก่ เส้นทางสุราษฎร์ธานี - สุวรรณภูมิ และขอนแก่น - สุวรรณภูมิ และมีค่าโดยสารเท่ากับ 950 บาท หรือ 1.72 บาทต่อกิโลเมตร และ 2.45 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 1 ราย ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบ ไม่พบการเรียกเก็บค่าโดยสารเกินเพดานที่สายการบินได้รับอนุมัติตามหลักเกณฑ์

สำหรับเส้นทางที่มีการแข่งขันสูง มีจำนวนทั้งสิ้น 6 เส้นทาง ซึ่งในแต่ละเส้นทางมีสายการบินที่ให้บริการเส้นทางละ 3 ราย ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส การบินไทย และไทยสมายล์ โดยสรุปสถานการณ์การแข่งขันด้านราคา ดังนี้

(1) สุวรรณภูมิ - เชียงใหม่: บางกอกแอร์เวย์ส และไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 7 เที่ยวบินต่อวัน และการบินไทย ให้บริการจำนวน 5 เที่ยวบินต่อวัน โดยบางกอกแอร์เวย์สมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,400 บาท หรือ 9.54 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทยมีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1,230 บาท หรือ 2.17 บาทต่อกิโลเมตร

(2) เชียงใหม่ - สุวรรณภูมิ: ไทยสมายล์ บางกอกแอร์เวย์ส และการบินไทย ให้บริการจำนวน 6, 5 และ 4 เที่ยวบินต่อวัน ตามลำดับ โดยบางกอกแอร์เวย์สมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,400 บาท หรือ 9.54 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทยมีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1,350 บาท หรือ 2.39 บาทต่อกิโลเมตร

(3) สุวรรณภูมิ - ภูเก็ต: การบินไทย และไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 8 เที่ยวบินต่อวัน บางกอกแอร์เวย์ส ให้บริการจำนวน 7 เที่ยวบินต่อวัน โดยบางกอกแอร์เวย์ส มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,400 บาท หรือ 7.74 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทยมีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1,280 บาท หรือ 1.83 บาทต่อกิโลเมตร

(4) ภูเก็ต - สุวรรณภูมิ: บางกอกแอร์เวย์ส การบินไทย และไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 8 เที่ยวบินต่อวัน โดยบางกอกแอร์เวย์สมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,400 บาท หรือ 7.74 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทยมีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1,280 บาท หรือ 1.83 บาทต่อกิโลเมตร

(5) สุวรรณภูมิ - กระบี่: บางกอกแอร์เวย์ส และไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 3 เที่ยวบินต่อวัน การบินไทย ให้บริการจำนวน 2 เที่ยวบินต่อวัน โดยบางกอกแอร์เวย์ส มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 4,990 บาท หรือ 7.46 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทยมีค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 1,375 บาท หรือ 2.06 บาทต่อกิโลเมตร

(6) กระบี่ - สุวรรณภูมิ: บางกอกแอร์เวย์ส ให้บริการจำนวน 4 เที่ยวบินต่อวัน ไทยสมายล์ ให้บริการจำนวน 3 เที่ยวบินต่อวัน การบินไทย ให้บริการจำนวน 2 เที่ยวบินต่อวัน โดยบางกอกแอร์เวย์สมี

ค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,350 บาท หรือ 8.00 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่เดียวกันก็มีค่าโดยสารต่ำสุด เช่นเดียวกันเท่ากับ 1,250 บาท หรือ 1.87 บาทต่อกิโลเมตร

3.2 เส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร และมีการให้บริการแบบต้นทุนต่ำ ซึ่งกำหนดเพดานค่าโดยสารไว้ที่ 9.40 บาทต่อกิโลเมตร โดยเส้นทางที่มีสายการบินให้บริการแบบต้นทุนต่ำ มีจำนวน 60 เส้นทาง มีสายการบินให้บริการ 4 ราย ได้แก่

- นกแอร์ ให้บริการจำนวน 42 เส้นทาง
- ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการจำนวน 42 เส้นทาง
- ไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการจำนวน 24 เส้นทาง
- ไทยเวียดเจ็ท ให้บริการจำนวน 10 เส้นทาง

โดยข้อมูลการแข่งขันด้านราคาในกลุ่มเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารซึ่งมีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตรสำหรับบริการแบบต้นทุนต่ำ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าโดยสารและจำนวนเที่ยวบินของสายการบินในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารซึ่งมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร และให้บริการแบบต้นทุนต่ำ ซึ่งมีเพดานค่าโดยสาร 9.40 บาท/กิโลเมตร ไตรมาสที่ 4/2562

หน่วย : บาท

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a Day
Buriram	Don Mueang	Nok Air	840	2.53	2802	8.44	4
		Thai Airasia	691	2.08	3090	9.31	2
Chiang Mai	Don Mueang	Nok Air	1400	2.47	3270	5.78	11
		Thai Airasia	1240	2.19	4538	8.02	13
		Thai Lion Air	1045	1.85	4745	8.38	8
	Suvarnabhumi	Thai Vietjet	910	1.61	3430	6.06	6
Chiang Rai	Don Mueang	Nok Air	1400	2.07	3036	4.50	5
		Thai Airasia	961	1.42	4989	7.39	5
		Thai Lion Air	1145	1.70	4745	7.03	5
	Suvarnabhumi	Thai Vietjet	630	0.93	3430	5.08	3
Chumpon	Don Mueang	Nok Air	1120	2.91	2569	6.67	2
		Thai Airasia	821	2.13	1568	4.07	1
Don Mueang	Buriram	Nok Air	840	2.53	2756	8.30	4
		Thai Airasia	775	2.33	3103	9.35	2
	Chiang Mai	Nok Air	1214	2.14	3129	5.53	10
		Thai Airasia	961	1.70	4989	8.81	13
		Thai Lion Air	1045	1.85	4745	8.38	9
	Chiang Rai	Nok Air	1260	1.87	3036	4.50	5
		Thai Airasia	1147	1.70	4989	7.39	5
		Thai Lion Air	945	1.40	4745	7.03	5
	Chumpon	Nok Air	886	2.30	3129	8.13	2
		Thai Airasia	775	2.01	2625	6.82	1
	Hat Yai	Nok Air	1447	1.87	3036	3.93	6

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a Day
		Thai Airasia	1333	1.72	4763	6.16	8
		Thai Lion Air	1145	1.48	3745	4.84	7
	Khon Kaen	Nok Air	886	2.28	2756	7.10	3
		Thai Airasia	868	2.24	3627	9.35	6
		Thai Lion Air	845	2.18	2845	7.33	3
	Krabi	Nok Air	933	1.39	1728	2.58	2
		Thai Airasia	737	1.10	5164	7.72	6
		Thai Lion Air	445	0.67	4745	7.09	4
	Lampang	Nok Air	1541	3.04	2942	5.80	4
	Loei	Nok Air	1167	2.72	2849	6.64	2
		Thai Airasia	1118	2.61	4008	9.34	2
	Mae Hong Son	Nok Air	2037	2.94	2691	3.89	1
	Mae Sot	Nok Air	2176	4.27	3271	6.41	4
	Nakhon Phanom	Thai Airasia	961	1.57	5046	8.26	4
	Nakhon Si Thammarat	Nok Air	1120	1.84	2849	4.68	4
		Thai Airasia	961	1.58	4876	8.01	4
		Thai Lion Air	945	1.55	3645	5.99	4
	Nan	Thai Airasia	1333	2.41	4960	8.98	4
	Narathiwat	Thai Airasia	1333	1.58	4491	5.31	2
	Phitsanulok	Nok Air	1027	3.20	2662	8.29	4
		Thai Airasia	1013	3.16	2995	9.33	3
		Thai Lion Air	615	1.92	2445	7.62	2
	Phrae	Nok Air	2083	4.42	3157	6.70	2
	Phuket	Nok Air	886	1.27	2709	3.88	5
		Thai Airasia	775	1.11	5883	8.43	12
		Thai Lion Air	845	1.21	4745	6.80	6
	Ranong	Nok Air	1681	3.24	3129	6.03	2
		Thai Airasia	868	1.67	4831	9.31	1
	Roi Et	Thai Airasia	1054	2.49	3953	9.35	4
	Sakon Nakhon	Nok Air	1167	2.11	2896	5.25	3
		Thai Airasia	1333	2.41	4004	7.25	1
	Surat Thani	Nok Air	1027	1.86	2849	5.15	3
		Thai Airasia	775	1.40	3751	6.78	6
		Thai Lion Air	615	1.11	4745	8.58	4
	Trang	Nok Air	1073	1.45	2942	3.98	1
		Thai Airasia	1333	1.80	4383	5.92	3
		Thai Lion Air	845	1.14	3345	4.52	2
	Ubon Ratchathani	Nok Air	980	2.02	3597	7.43	6

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a Day
		Thai Airasia	868	1.79	4455	9.20	4
		Thai Lion Air	645	1.33	3245	6.70	4
	Udon Thani	Nok Air	793	1.74	2662	5.84	6
	Thai Airasia	644	1.41	4257	9.33	5	
	Thai Lion Air	445	0.98	3935	8.63	4	
Hat Yai	Don Mueang	Nok Air	1260	1.63	3036	3.93	6
		Thai Airasia	1054	1.36	3937	5.09	8
		Thai Lion Air	945	1.22	3745	4.84	7
Khon Kaen	Don Mueang	Nok Air	933	2.40	2756	7.10	2
		Thai Airasia	914	2.36	3627	9.35	5
		Thai Lion Air	615	1.59	3275	8.44	2
Krabi	Don Mueang	Nok Air	1073	1.60	1728	2.58	2
		Thai Airasia	1176	1.76	3871	5.79	6
		Thai Lion Air	745	1.11	4745	7.09	4
	Suvarnabhumi	Thai Vietjet	683	1.02	3286	4.91	2
Lampang	Don Mueang	Nok Air	1774	3.50	2989	5.90	4
Loei	Don Mueang	Nok Air	1027	2.39	2896	6.75	2
		Thai Airasia	914	2.13	3716	8.66	2
Mae Hong Son	Don Mueang	Nok Air	2084	3.01	3018	4.36	1
Mae Sot	Don Mueang	Nok Air	1849	3.63	3317	6.50	4
Nakhon Phanom	Don Mueang	Thai Airasia	1100	1.80	4588	7.51	3
Nakhon Si Thammarat	Don Mueang	Nok Air	1167	1.92	2896	4.76	4
		Thai Airasia	1007	1.65	3976	6.53	4
		Thai Lion Air	745	1.22	4745	7.79	4
Nan	Don Mueang	Thai Airasia	1147	2.08	4960	8.98	3
Narathiwat	Don Mueang	Thai Airasia	1193	1.41	3027	3.58	2
Phitsanulok	Don Mueang	Nok Air	886	2.76	2709	8.44	4
		Thai Airasia	728	2.27	2995	9.33	3
		Thai Lion Air	345	1.07	2665	8.30	2
Phrae	Don Mueang	Nok Air	1989	4.22	2924	6.21	2
Phuket	Don Mueang	Nok Air	746	1.07	2709	3.88	6
		Thai Airasia	589	0.84	5883	8.43	12
		Thai Lion Air	395	0.57	4745	6.80	7
	Suvarnabhumi	Thai Vietjet	630	0.90	3535	5.06	7
Ranong	Don Mueang	Nok Air	1728	3.33	3457	6.66	2
		Thai Airasia	1423	2.74	4831	9.31	1
Roi Et	Don Mueang	Thai Airasia	1100	2.60	3953	9.35	4
Sakon Nakhon	Don Mueang	Nok Air	1214	2.20	2942	5.33	3

Origin	Destination	Airline	Min Fare	Min Fare/KM	Max Fare	Max Fare/KM	Average of Flights a Day
		Thai Airasia	1333	2.41	2318	4.20	1
Surat Thani	Don Mueang	Nok Air	980	1.77	2849	5.15	3
		Thai Airasia	821	1.48	3751	6.78	6
		Thai Lion Air	645	1.17	4745	8.58	4
Suvarnabhumi	Chiang Mai	Thai Vietjet	1050	1.86	3430	6.06	6
	Chiang Rai	Thai Vietjet	910	1.35	3430	5.08	3
	Krabi	Thai Vietjet	683	1.02	3286	4.91	2
	Phuket	Thai Vietjet	525	0.75	3535	5.06	6
	Udon Thani	Thai Vietjet	830	1.82	2685	5.89	2
Trang	Don Mueang	Nok Air	1400	1.89	2989	4.04	1
		Thai Airasia	1007	1.36	4383	5.92	3
		Thai Lion Air	845	1.14	4845	6.55	2
Ubon Ratchathani	Don Mueang	Nok Air	980	2.02	2662	5.50	6
		Thai Airasia	728	1.50	4013	8.29	4
		Thai Lion Air	445	0.92	4195	8.67	4
Udon Thani	Don Mueang	Nok Air	1073	2.35	2662	5.84	6
		Thai Airasia	877	1.92	3863	8.47	5
		Thai Lion Air	445	0.98	3935	8.63	3
	Suvarnabhumi	Thai Vietjet	445	0.98	3000	6.58	1

จากตารางที่ 4 พบว่า ในไตรมาสที่ 4/2562 เส้นทางที่กำหนดเพดานค่าโดยสาร 9.40 บาท ต่อกิโลเมตร สำหรับชั้นประหยัดมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,883 บาท ได้แก่ เส้นทางดอนเมือง – ภูเก็ต และกลับ โดยมีสายการบินให้บริการ 3 ราย ส่วนค่าโดยสารต่อกิโลเมตรสูงสุดเท่ากับ 9.35 บาท ได้แก่ เส้นทางดอนเมือง – บุรีรัมย์ มีสายการบินให้บริการ 2 ราย เส้นทางดอนเมือง – ขอนแก่น และกลับ มีสายการบินให้บริการ 3 ราย และเส้นทางดอนเมือง – ร้อยเอ็ด และกลับ มีสายการบินให้บริการ 1 ราย

ในขณะที่ค่าโดยสารต่ำสุดของเส้นทางกลุ่มนี้เท่ากับ 345 บาท ได้แก่ เส้นทางพิษณุโลก – ดอนเมือง โดยมีสายการบินให้บริการ 3 ราย ส่วนค่าโดยสารต่อกิโลเมตรต่ำสุดเท่ากับ 0.57 บาท ได้แก่ เส้นทางภูเก็ต – ดอนเมือง

สำหรับเส้นทางที่มีการแข่งขันสูง มีจำนวนทั้งสิ้น 6 เส้นทาง สามารถสรุปสถานการณ์การแข่งขันด้านราคา ดังนี้

(1) ดอนเมือง – เชียงใหม่: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 10 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 13 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 9 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 4,989 บาท หรือ 8.81 บาทต่อกิโลเมตร และมีราคาต่ำสุดอยู่ที่ 961 บาท หรือ 1.70 บาทต่อกิโลเมตร

(2) เชียงใหม่ – ดอนเมือง: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 11 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 13 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 8

เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุด คือ ไทยไลอ้อนแอร์ มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 4,745 บาทหรือ 8.38 บาทต่อกิโลเมตร และมีค่าโดยสารต่ำสุดอยู่ที่ 1,045 บาทหรือ 1.85 บาทต่อกิโลเมตร

(3) ดอนเมือง – ภูเก็ต: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 5 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 12 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 6 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 5,883 บาทหรือ 8.43 บาทต่อกิโลเมตร และมีค่าโดยสารต่ำสุดอยู่ที่ 775 บาทหรือ 1.11 บาทต่อกิโลเมตร

(4) ดอนเมือง – หาดใหญ่: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 6 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 8 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 7 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 4,763 บาทหรือ 6.16 บาทต่อกิโลเมตร ส่วนสายการบินที่มีค่าโดยสารต่ำสุด คือ ไทยไลอ้อนแอร์ มีราคาต่ำสุดอยู่ที่ 1,145 บาทหรือ 1.48 บาทต่อกิโลเมตร

(5) หาดใหญ่ – ดอนเมือง: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 6 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 8 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 7 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 3,937 บาทหรือ 5.09 บาทต่อกิโลเมตร ส่วนสายการบินที่มีค่าโดยสารต่ำสุด คือ ไทยไลอ้อนแอร์ มีราคาต่ำสุดอยู่ที่ 945 บาทหรือ 1.22 บาทต่อกิโลเมตร

(6) ภูเก็ต – ดอนเมือง: มีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ นกแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 6 เที่ยวบินต่อวัน ไทยแอร์เอเชีย ให้บริการเฉลี่ย 12 เที่ยวบินต่อวัน และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการเฉลี่ย 7 เที่ยวบินต่อวัน โดยสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุด คือ ไทยแอร์เอเชีย มีราคาสูงสุดอยู่ที่ 5,883 บาทหรือ 8.43 บาทต่อกิโลเมตร ส่วนสายการบินที่มีค่าโดยสารต่ำสุด คือ ไทยไลอ้อนแอร์ มีราคาต่ำสุดอยู่ที่ 395 บาทหรือ 0.57 บาทต่อกิโลเมตร

จากการวิเคราะห์การแข่งขันด้านราคาในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร ที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร ซึ่งควบคุมค่าโดยสารไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร โดยวิเคราะห์ภาพรวมเปรียบเทียบระหว่างสายการบิน พบว่า ค่าโดยสารเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดเป็นของไทยเวียดเจ็ท โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.22 บาทต่อกิโลเมตร ส่วนค่าโดยสารเฉลี่ยที่สูงที่สุดเป็นของไทยแอร์เอเชีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.73 บาทต่อกิโลเมตร

3.3 การกำหนดค่าโดยสารต่ำกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตร

ค่าโดยสารอัตรา 1 บาทต่อกิโลเมตร เป็นระดับค่าโดยสารที่ต่ำกว่าต้นทุนในกลุ่มเส้นทางที่มีการแข่งขันสูง ซึ่งสะท้อนการแข่งขันตัดราคาระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถตรวจสอบการพุ่มตลาดได้อย่างชัดเจน โดยจำนวนเส้นทางที่มีการกำหนดค่าโดยสารต่ำสุดน้อยกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตรของแต่ละสายการบินสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5 สายการบินที่มีค่าโดยสารต่ำสุดน้อยกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตรในเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร ซึ่งมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร ไตรมาสที่ 4/2562

สายการบิน	จำนวนเส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุดน้อยกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตร (เส้นทาง)	ค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตร (บาทต่อกิโลเมตร)	เส้นทางที่มีค่าโดยสารต่อกิโลเมตรต่ำสุด
ไทยแอร์เอเชีย	1	0.84	ภูเก็ต - ดอนเมือง
ไทยเวียดเจ็ท	4	0.75	สุวรรณภูมิ - ภูเก็ต
ไทยไลอ้อนแอร์	5	0.57	ภูเก็ต - ดอนเมือง

จากการตรวจสอบการกำหนดค่าโดยสารต่ำสุดในกลุ่มเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร และมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร พบว่า สายการบินกำหนดค่าโดยสารต่ำกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตรมีจำนวน 3 ราย ได้แก่ ไทยแอร์เอเชีย ไทยเวียดเจ็ท และไทยไลอ้อนแอร์ มีจำนวน 1, 4 และ 5 เส้นทางตามลำดับ ซึ่งสะท้อนถึงสถานการณ์การแข่งขันด้านราคาในเส้นทางที่มีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะในเส้นทางกรุงเทพฯ - ภูเก็ต ซึ่งพบว่าสายการบินทั้ง 3 รายข้างต้น มีการกำหนดราคาค่าโดยสารต่ำสุด ซึ่งแม้ว่าราคาค่าโดยสารที่ถูกลงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้โดยสาร แต่อย่างไรก็ตาม กพท. ยังจำเป็นต้องติดตามพฤติกรรมกรรมการกำหนดค่าโดยสารลักษณะดังกล่าว เพื่อไม่ให้เกิดกรณีการลดค่าโดยสารจนอาจนำไปสู่พฤติกรรมกรรมการทุ่มตลาดซึ่งถือเป็นหนึ่งในวิธีการกำจัดคู่แข่งออกจากตลาดเพื่อสร้างอำนาจผูกขาดตลาดในอนาคต

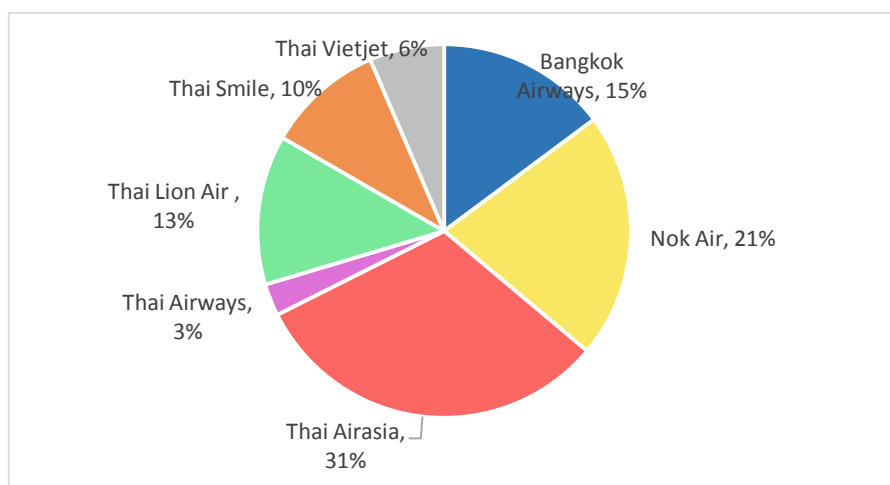
4. สรุปภาพรวมสถานการณ์การให้บริการเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2562

4.1 ความสามารถในการให้บริการของสายการบิน

4.1.1 จำนวนเส้นทาง

สายการบินที่ให้บริการเส้นทางภายในประเทศมี 7 ราย ได้แก่ การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ส ไทยสมายล์ ไทยแอร์เอเชีย นกแอร์ ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยเวียดเจ็ท โดยแต่ละสายการบินมีสัดส่วนจำนวนเส้นทางภายในประเทศตามภาพที่ 1

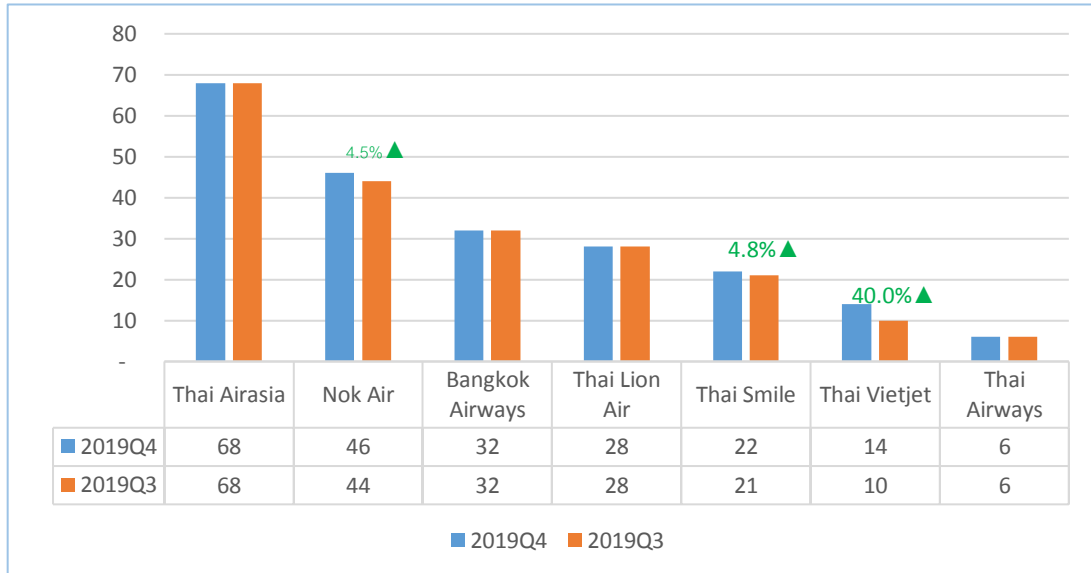
ภาพที่ 1 สัดส่วนเส้นทางภายในประเทศจำแนกตามสายการบิน ไตรมาสที่ 4/2562

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของแต่ละสายการบิน

จากข้อมูล ณ ไตรมาส 4/2562 พบว่า ไทยแอร์เอเชียมีสัดส่วนเส้นทางภายในประเทศสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ นกแอร์ ร้อยละ 21 และบางกอกแอร์เวย์ส ร้อยละ 15 ซึ่งจะเห็นได้ว่า สายการบินที่ให้บริการแบบต้นทุนต่ำมีสัดส่วนจำนวนเส้นทางภายในประเทศถึงร้อยละ 72 ส่วนสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบมีสัดส่วนเส้นทางภายในประเทศร้อยละ 28

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนเส้นทางภายในประเทศของแต่ละสายการบิน (One Way) ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาส 4/2562 (OoO)

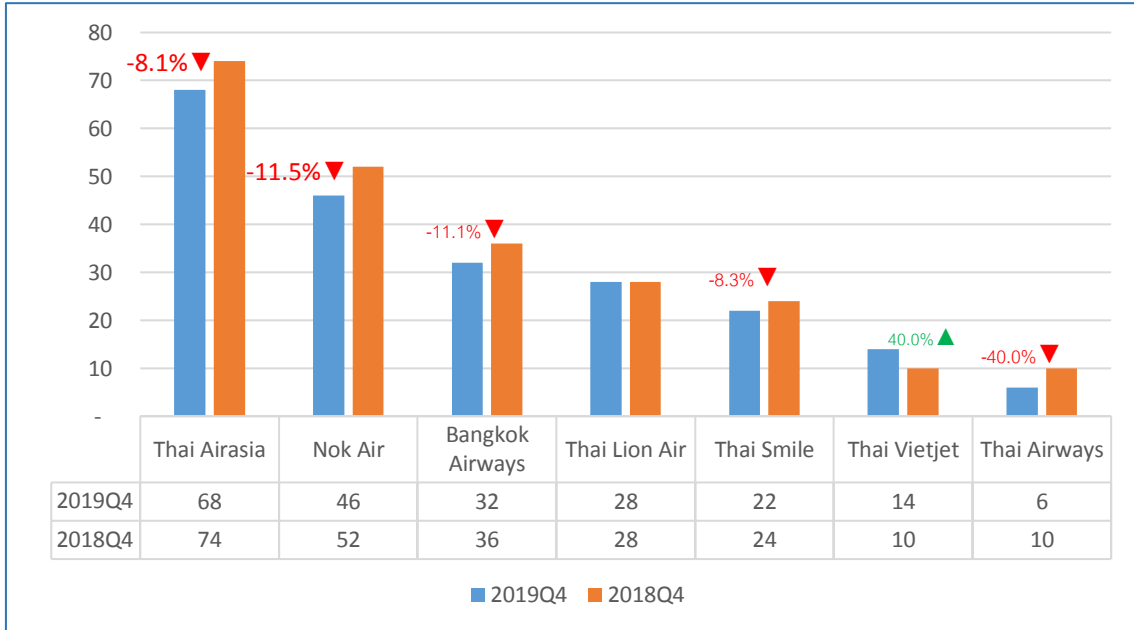

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของแต่ละสายการบิน และตรวจทานกับข้อมูลจากกองอนุญาตการบิน ฝ่ายพิธีการบิน

ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเส้นทางให้บริการรายสายการบินในไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อนสรุปได้ดังนี้

- (1) นกแอร์ มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางเชียงใหม่ – อุบลราชธานี และกลับ
- (2) ไทยสมายล์ มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 1 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางภูเก็ต – เชียงใหม่ และเส้นทางภูเก็ต – เชียงใหม่ (พบเฉพาะเส้นทางบินแบบแวนิช)
- (3) ไทยเวียดเจ็ท มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 4 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางเชียงราย – อุตรธานี และกลับ และเส้นทางสุวรรณภูมิ – อุตรธานี และกลับ
- (4) ไทยแอร์เอเชีย บางกอกแอร์เวย์ส ไทยไลอ้อนแอร์ และการบินไทย มีจำนวนเส้นทางเท่ากับไตรมาสก่อน

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนเส้นทางภายในประเทศของแต่ละสายการบิน (One Way) ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของแต่ละสายการบิน และตรวจทานกับข้อมูลจากกองอนุญาตการบิน ฝ่ายพิธีการบิน

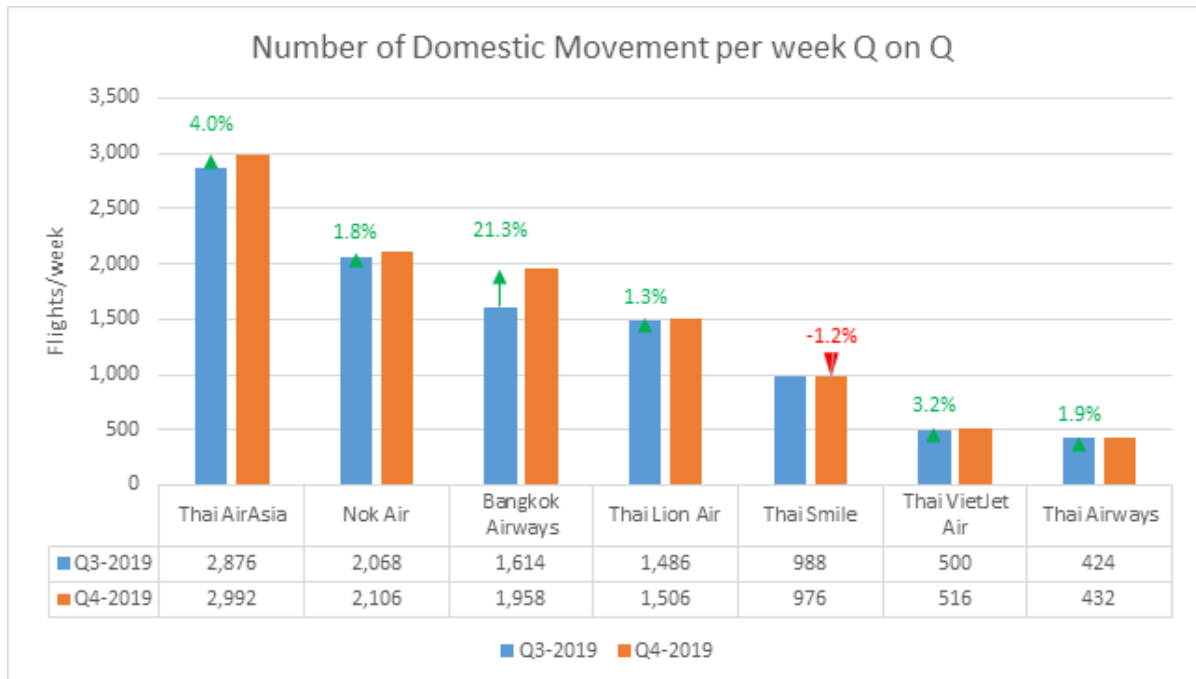
ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเส้นทางการบินให้บริการรายสายการบินในไตรมาสที่ 4/2562 เทียบกับ ไตรมาสเดียวกันของปีก่อน สรุปได้ดังนี้

- (1) ไทยแอร์เอเชีย มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงลดลง 8 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางเชียงใหม่ – อุดรธานี และกลับ เส้นทางเชียงใหม่ – อุบลราชธานี และกลับ เส้นทางหาดใหญ่ – เชียงราย และเส้นทางอุบลราชธานี – อุตะผา และกลับ และมีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 2 เส้นทาง ได้แก่ ขอนแก่น – อุตะผา และกลับ
- (2) นกแอร์ มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงลดลง 10 เส้นทาง คือ เส้นทางดอนเมือง – นครพนม และกลับ เส้นทางดอนเมือง – น่าน และกลับ เส้นทางดอนเมือง – ร้อยเอ็ด และกลับ และเส้นทางอุดรธานี – อุบลราชธานี และกลับ และมีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 2 เส้นทาง คือ เชียงใหม่ – อุบลราชธานี และกลับ
- (3) บางกอกแอร์เวย์ส มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงลดลง 4 เส้นทาง คือ เส้นทางกรุงเทพฯ – แม่ฮ่องสอน และกลับ เส้นทางกระบี่ – เชียงใหม่ และเส้นทางภูเก็ต – เชียงใหม่
- (4) ไทยสมายล์ มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงลดลง 2 เส้นทาง คือ เส้นทางกรุงเทพฯ – แม่ฮ่องสอน และกลับ
- (5) ไทยเวียดเจ็ท มีเส้นทางที่ให้บริการบินตรงเพิ่มขึ้น 4 เส้นทาง คือ เส้นทางเชียงใหม่ – อุดรธานี และกลับ และเส้นทางกรุงเทพฯ – อุดรธานี และกลับ

4.1.2 จำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์

นอกจากจำนวนเส้นทางบินแล้ว ความสามารถในการให้บริการขึ้นอยู่กับจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการด้วย ในช่วงไตรมาสที่ 4/2562 ข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์แสดงตามภาพที่ 4 และ 5

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ของสายการบินที่ให้บริการเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาสที่ 4/2562 (QonQ)

ที่มา : CAPA – Center for Aviation

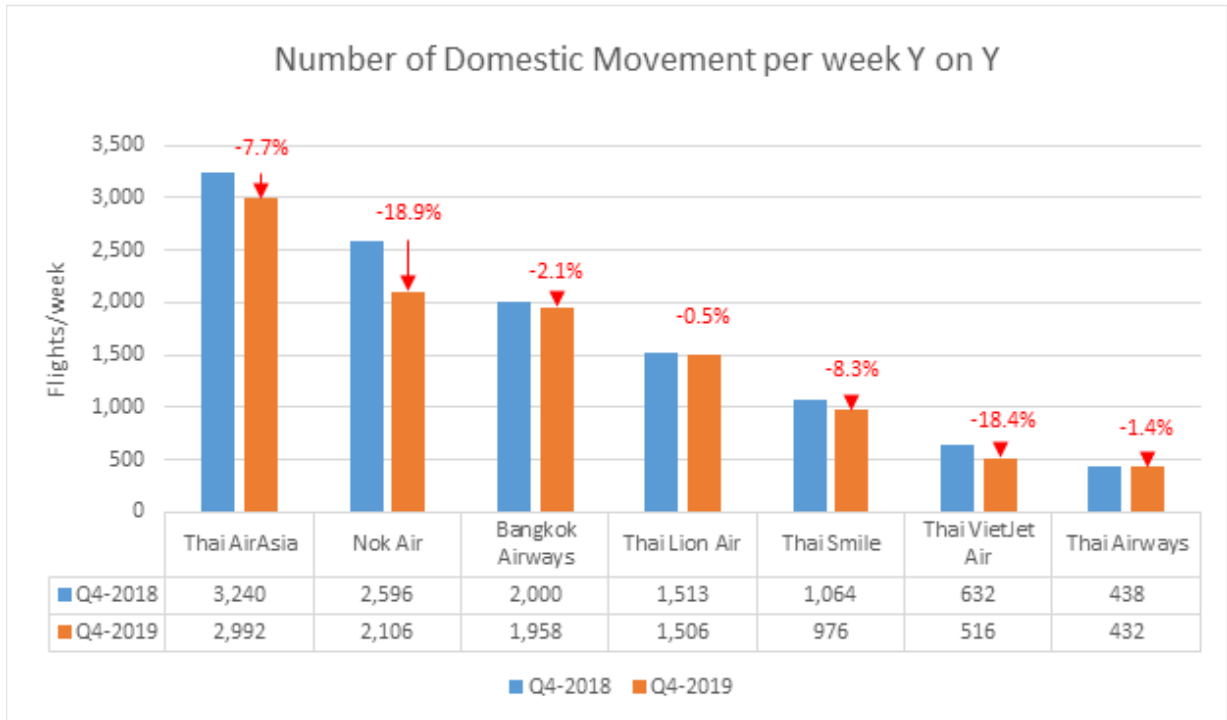
หากพิจารณาจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ของไตรมาสที่ 4/2562 ไทยแอร์เอเชียมีจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือ นกแอร์ และบางกอกแอร์เวย์ส

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ระหว่างไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า สายการบินที่มีจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น มีจำนวน 6 สายการบิน ได้แก่

- บางกอกแอร์เวย์ส เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.3
- ไทยแอร์เอเชีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0
- ไทยเวียดเจ็ท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2
- การบินไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9
- นกแอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8
- ไทยไลอ้อนแอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3

และสายการบินที่มีจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ลดลง มีจำนวน 1 สายการบิน ได้แก่ ไทยสมายล์ ลดลงร้อยละ 1.2

ภาพที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ของสายการบินที่ให้บริการเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562 (YonY)

ที่มา : CAPA – Center for Aviation

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ระหว่างไตรมาสปัจจุบันและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า ทั้ง 7 สายการบินที่ให้บริการในเส้นทางภายในประเทศมีจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ลดลงดังนี้

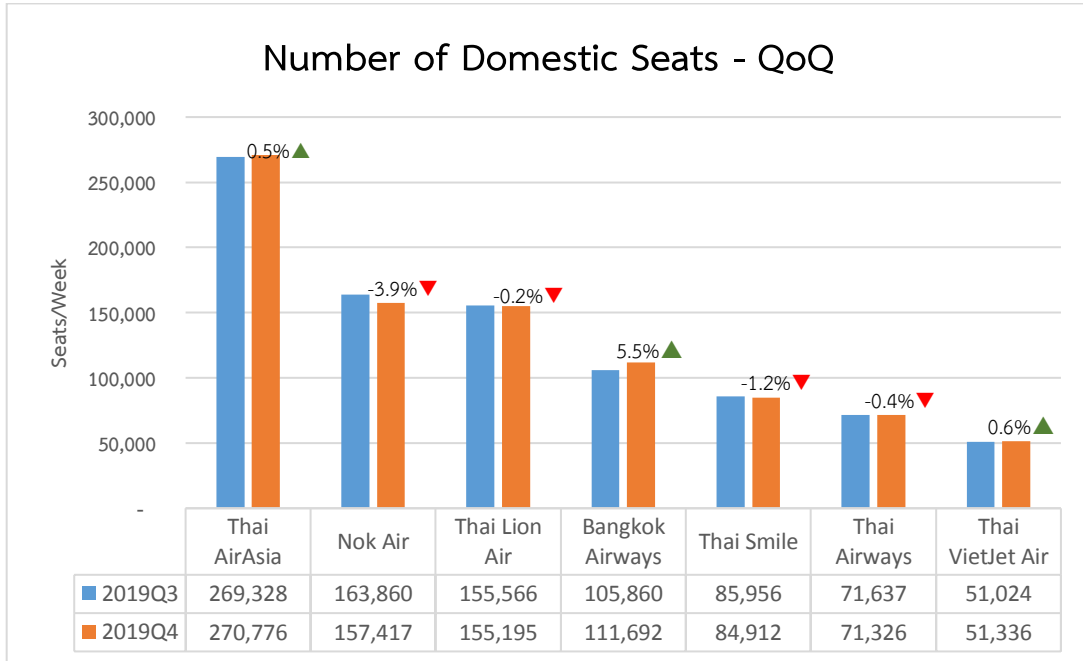
- นกแอร์ ลดลงร้อยละ 18.9
- ไทยเวียดเจ็ท ลดลงร้อยละ 18.4
- ไทยสมายล์ ลดลงร้อยละ 8.3
- ไทยแอร์เอเชีย ลดลงร้อยละ 7.7
- บางกอกแอร์เวย์ส ลดลงร้อยละ 2.1
- การบินไทย ลดลงร้อยละ 1.4
- ไทยไลอ้อนแอร์ ลดลงร้อยละ 0.5

จากข้อมูลในภาพที่ 4 และ 5 จะเห็นได้ว่า บางกอกแอร์เวย์ส มีจำนวนเที่ยวบินเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ในไตรมาสที่ 4/2562 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 3/2562 ร้อยละ 21.3 ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4/2561 นกแอร์ มีจำนวนเที่ยวบินลดลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18.9

4.1.3 จำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์

ความสามารถในการให้บริการของสายการบินยังสามารถประเมินได้จากจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ โดยข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์แสดงตามภาพที่ 6 และ 7

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ของสายการบินที่ให้บริการเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 3/2562 กับไตรมาส 4/2562 (QoQ)

ที่มา: CAPA – Center for Aviation

หากพิจารณาจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ของไตรมาสที่ 4/2562 ไทยแอร์เอเชียยังคงมีจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือ นกแอร์ และไทยไลอ้อนแอร์

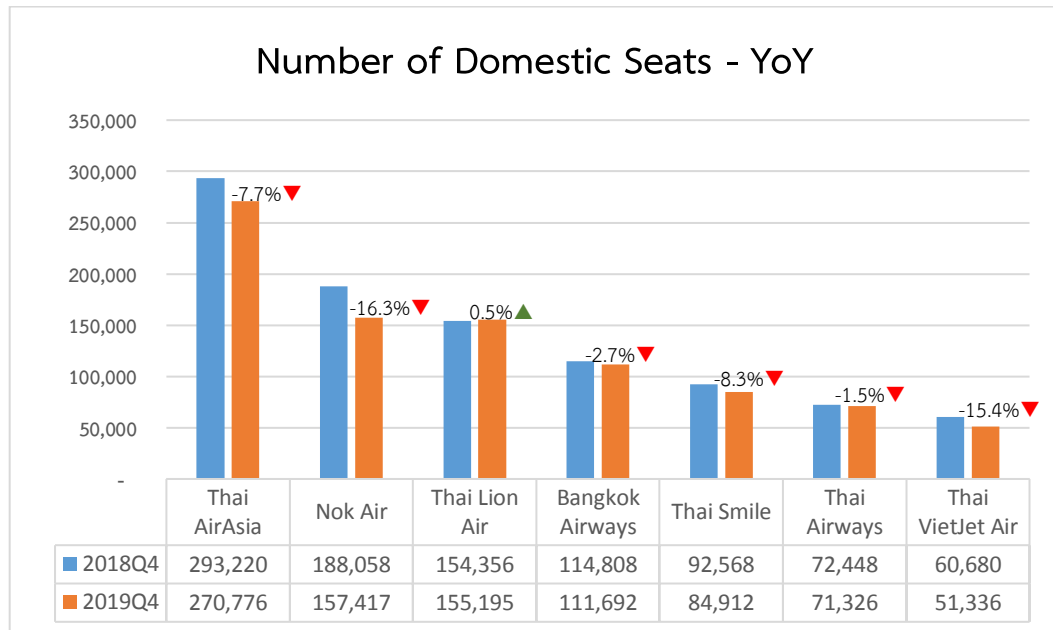
เมื่อเปรียบเทียบจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ระหว่างไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QoQ) พบว่าสายการบินที่มีจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น มีจำนวน 3 สายการบิน ได้แก่

- ไทยแอร์เอเชีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5
- บางกอกแอร์เวย์ส เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5
- ไทยเวียดเจ็ท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6

และสายการบินที่มีจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ลดลง มีจำนวน 4 สายการบิน ได้แก่

- นกแอร์ ลดลงร้อยละ 3.9
- ไทยไลอ้อนแอร์ ลดลงร้อยละ 0.2
- ไทยสมายล์ ลดลงร้อยละ 1.2
- การบินไทย ลดลงร้อยละ 0.4

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ของสายการบินที่ให้บริการเส้นทางภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2561 กับไตรมาส 4/2562 (YoY)

ที่มา: CAPA – Center for Aviation

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ระหว่างไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YoY) พบว่า สายการบินที่มีจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น มีเพียง 1 สายการบิน คือ ไทยไลอ้อนแอร์ โดยมีจำนวนที่นั่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 ส่วนสายการบินที่มีจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ลดลง มีจำนวน 5 สายการบิน ได้แก่

- ไทยแอร์เอเชีย ลดลงร้อยละ 7.7
- นกแอร์ ลดลงร้อยละ 16.3
- บางกอกแอร์เวย์ส ลดลงร้อยละ 2.7
- ไทยสมายล์ ลดลงร้อยละ 8.3
- การบินไทย ลดลงร้อยละ 1.5
- ไทยเวียดเจ็ท ลดลงร้อยละ 15.4

จากข้อมูลในภาพที่ 6 และ 7 จะเห็นได้ว่า ในไตรมาสที่ 4/2562 จำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ของทุกสายการบินมีการเปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนเพียงเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่จำนวนที่นั่งมีการปรับลดลง ส่วนผลการเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนพบว่า สายการบินส่วนใหญ่มีการปรับลดจำนวนที่นั่งลงเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจสะท้อนการลดปริมาณการให้บริการเส้นทางบินภายในประเทศในภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการการเดินทาง และสภาพเศรษฐกิจ

4.2 การแข่งขันด้านราคา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าโดยสารของแต่ละสายการบินใน 2 ลักษณะ คือ เปรียบเทียบระหว่างไตรมาส และเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละกลุ่มเส้นทาง โดยแยกกลุ่มเส้นทางภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลค่าโดยสารภายในประเทศซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1) กลุ่มที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร คือ กลุ่มที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตรและมีการเดินทางภาคพื้นสะดวก

2) กลุ่มที่ควบคุมค่าโดยสาร ได้แก่

2.1) กลุ่มที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตรและการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก

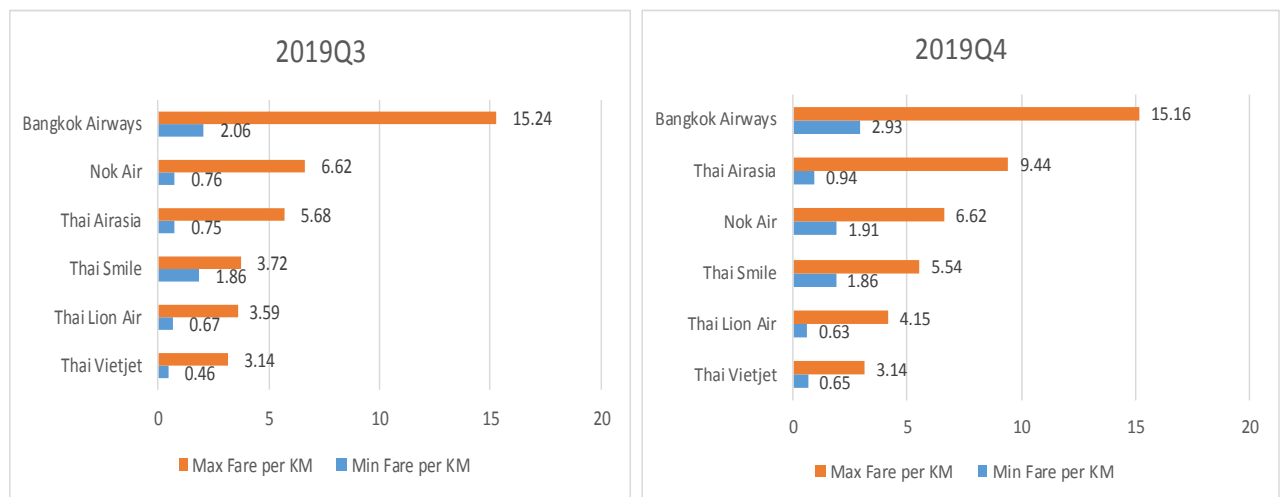
2.2) กลุ่มที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตรและเป็นกลุ่มเส้นทางที่สายการบินให้บริการแบบเต็มรูปแบบ

2.3) กลุ่มที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตรและเป็นกลุ่มเส้นทางที่สายการบินให้บริการแบบต้นทุนต่ำ โดยมีผลดังนี้

4.2.1 กลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร

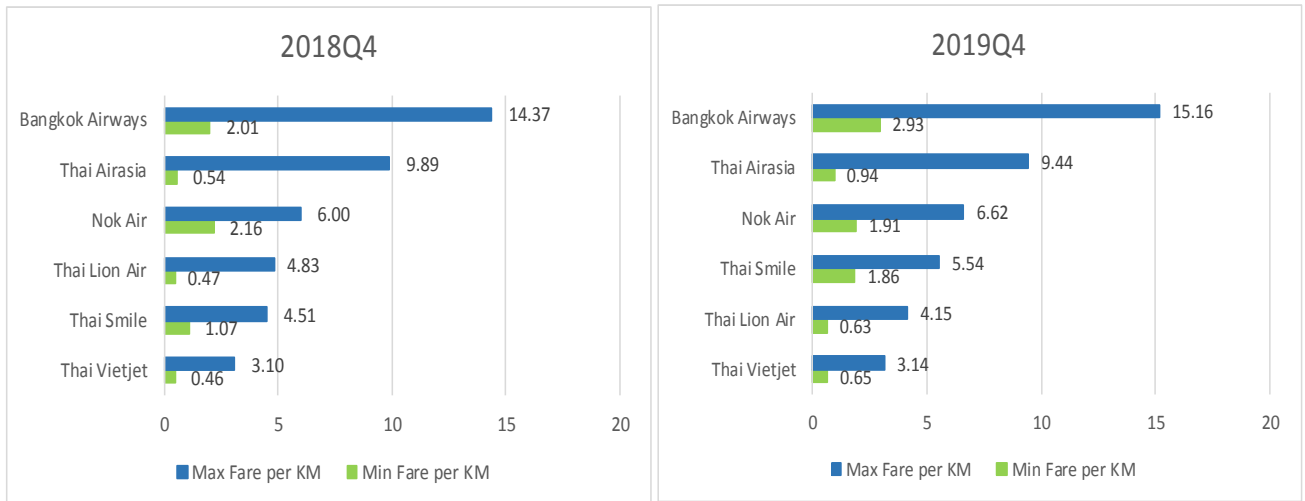
จากภาพที่ 8 และ 9 แสดงค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุดต่อกิโลเมตรของสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคที่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้สายการบินเข้ามาให้บริการ โดยปัจจุบันมีสายการบินให้บริการจำนวน 6 ราย ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส ไทยสมายล์ ไทยแอร์เอเชีย ไทยไลอ้อนแอร์ นกแอร์ และไทยเว็ทเจ็ท สรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ภาพที่ 8 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาสที่ 4/2562

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

**ภาพที่ 9 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุม
ค่าโดยสาร ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562**

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า ในบรรดาสายการบินที่ให้บริการแบบเต็มรูปแบบ (Full Service Carrier) บางกอกแอร์เวย์สเรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดมากที่สุดเท่ากับ 15.16 บาทต่อกิโลเมตร และในกลุ่มสายการบินที่ให้บริการแบบต้นทุนต่ำ (Low Cost Service) ไทยแอร์เอเชียและนกแอร์ มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 9.44 บาทต่อกิโลเมตร และ 6.62 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า สายการบินที่มีค่าโดยสารต่อกิโลเมตรสูงสุดอันดับแรกและอันดับสุดท้ายยังคงเป็นบางกอกแอร์เวย์ส และไทยเวียดเจ็ท ซึ่งมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 15.16 บาทต่อกิโลเมตร และ 3.14 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ ส่วนสายการบินอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงลำดับราคา โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ไทยแอร์เอเชียมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 9.44 บาทต่อกิโลเมตร นกแอร์มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 6.62 บาทต่อกิโลเมตร ไทยสมายล์มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5.54 บาทต่อกิโลเมตร และไทยไลอ้อนแอร์มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 4.15 บาทต่อกิโลเมตร เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า บางกอกแอร์เวย์สยังคงเป็นสายการบินที่มีค่าโดยสารสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งเช่นเดียวกับช่วงปีเดียวกันของปีที่ผ่านมา และค่าโดยสารสูงสุดดังกล่าวมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.48 ส่วนสายการบินอื่นๆ มีลำดับราคาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยไทยสมายล์ นกแอร์ และไทยเวียดเจ็ท มีค่าโดยสารสูงสุดสูงขึ้นร้อยละ 22.83, 10.33 และ 1.29 ตามลำดับ ในขณะที่ ไทยไลอ้อนแอร์และไทยแอร์เอเชียมีค่าโดยสารสูงสุดลดลงร้อยละ 14.08 และ 4.55 ตามลำดับ

ค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า ไทยไลอ้อนแอร์เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดน้อยที่สุดเท่ากับ 0.63 บาทต่อกิโลเมตร รองลงมาคือ ไทยเวียดเจ็ท และไทยแอร์เอเชียเรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 0.65 บาทต่อกิโลเมตร และ 0.94 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

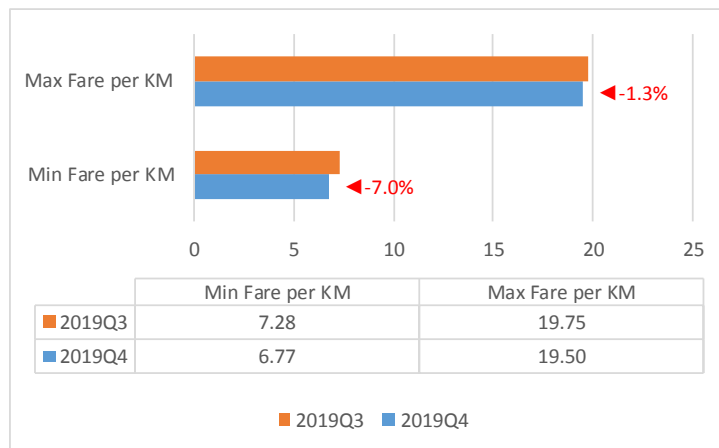
- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า นกแอร์เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 151.32 รองลงมาคือ บางกอกแอร์เวย์ส ไทยเวียดเจ็ท และไทยแอร์เอเชีย

เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.23, 41.30 และ 25.33 ตามลำดับ ในขณะที่ไทยไลอ้อนแอร์ เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดลดลงร้อยละ 5.97 ส่วนไทยสมายล์มีค่าโดยสารบาทต่อกิโลเมตรเท่ากับไตรมาสที่ผ่านมา เท่ากับ 1.86 บาทต่อกิโลเมตร และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4/2562 กับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า ไทยแอร์เอเชีย เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.07 ในขณะที่ นกแอร์ เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดลดลงร้อยละ 11.57

4.2.2 กลุ่มเส้นทางที่กำหนดเพดานค่าโดยสาร 22 บาทต่อกิโลเมตร

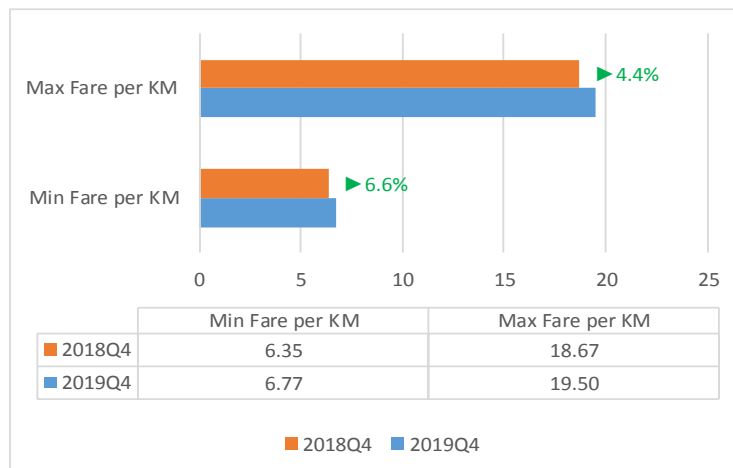
จากภาพที่ 10 และ 11 แสดงค่าโดยสารสูงสุดและค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตรของสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางมีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 1 ราย คือ บางกอกแอร์เวย์ส สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพที่ 10 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก (เพดานค่าโดยสาร 22 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาสที่ 4/2562 (QonQ)

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ภาพที่ 11 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก (เพดานค่าโดยสาร 22 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562 (YonY)

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า บางกอกแอร์เวย์สเรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 19.50 บาทต่อกิโลเมตร
- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า ค่าโดยสารสูงสุดของบางกอกแอร์เวย์สลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 1.27 และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า ค่าโดยสารสูงสุดของบางกอกแอร์เวย์ส เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าคิดเป็นร้อยละ 4.45

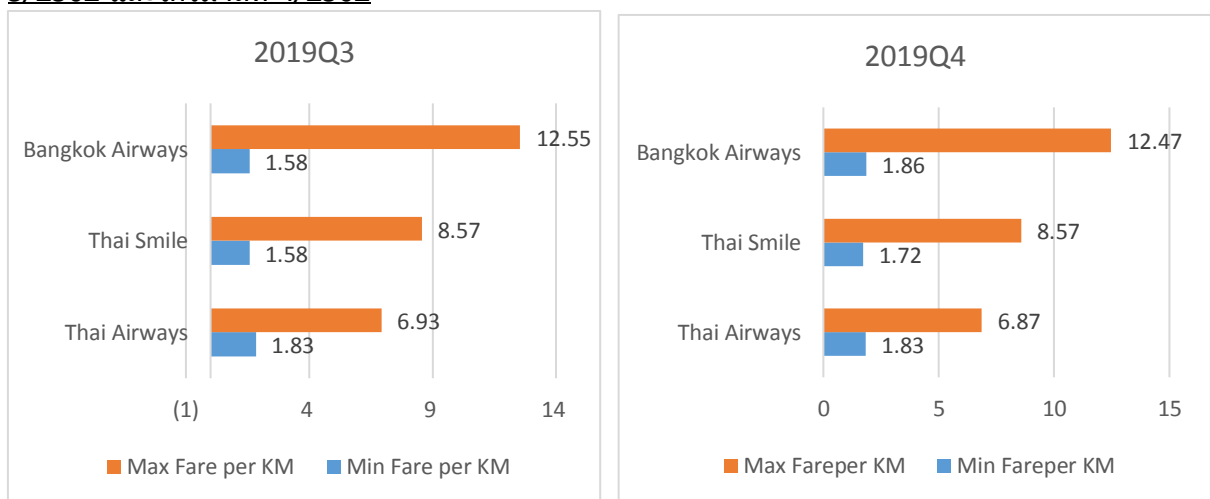
ค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า บางกอกแอร์เวย์สเรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 6.77 บาทต่อกิโลเมตร
- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า ค่าโดยสารต่ำสุดของบางกอกแอร์เวย์สลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 7.01 และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า ค่าโดยสารต่ำสุดของบางกอกแอร์เวย์ส เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าคิดเป็นร้อยละ 6.61

4.2.3 กลุ่มเส้นทางและบริการที่กำหนดเพดานค่าโดยสารไม่เกิน 13 บาทต่อกิโลเมตร

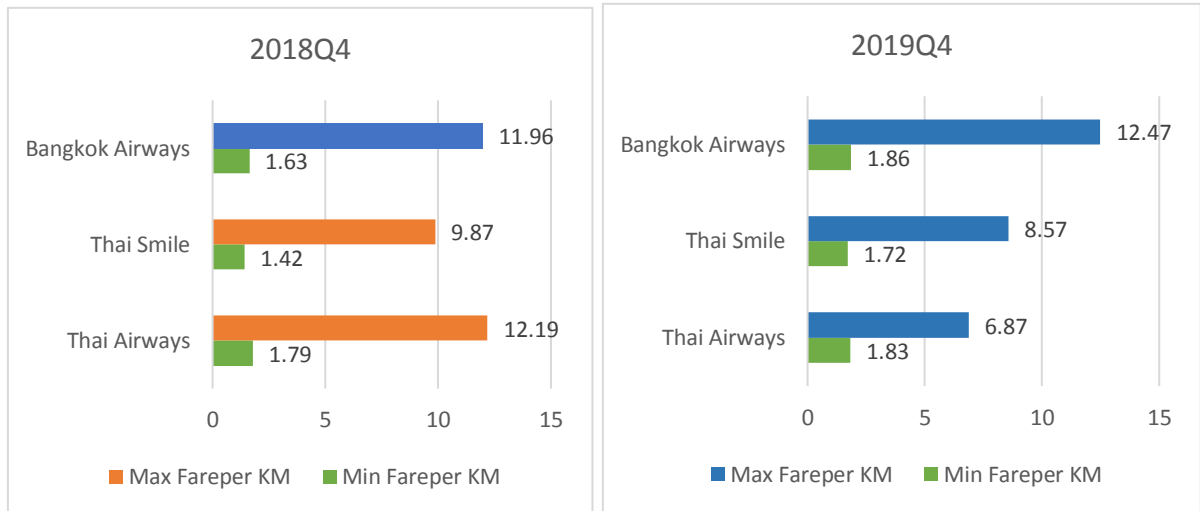
จากภาพที่ 12 และ 13 แสดงค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุดในกลุ่มเส้นทางที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร และเป็นกลุ่มเส้นทางที่สายการบินให้บริการแบบเต็มรูปแบบ ซึ่งมีเพดานค่าโดยสาร 13 บาทต่อกิโลเมตร เส้นทางบินในกลุ่มดังกล่าวจะออกจากและสิ้นสุดการเดินทาง ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส การบินไทย และไทยสมายล์ โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในเส้นทางที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร (กลุ่มเส้นทางที่สายการบินให้บริการเต็มรูปแบบ เพดานไม่เกิน 13 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาสที่ 4/2562

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ภาพที่ 13 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการในเส้นทางที่มีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร (กลุ่มเส้นทางที่มีสายการบินให้บริการเต็มรูปแบบ เพดานไม่เกิน 13 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562 (YonY)

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า บางกอกแอร์เวย์ส เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดมากที่สุดเท่ากับ 12.47 บาทต่อกิโลเมตร รองลงมาคือ ไทยสมายล์ และการบินไทย ซึ่งเรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 8.57 บาทต่อกิโลเมตรและ 6.87 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า บางกอกแอร์เวย์ส และการบินไทย เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดลดลงร้อยละ 0.64 และร้อยละ 0.87 ตามลำดับ ในขณะที่ไทยสมายล์ เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดเท่าเดิม และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสที่ 4/2562 กับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า บางกอกแอร์เวย์ส เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.26 ในขณะที่ไทยสมายล์และการบินไทย เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดลดลงร้อยละ 13.17 และร้อยละ 43.64 ตามลำดับ

ค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตร

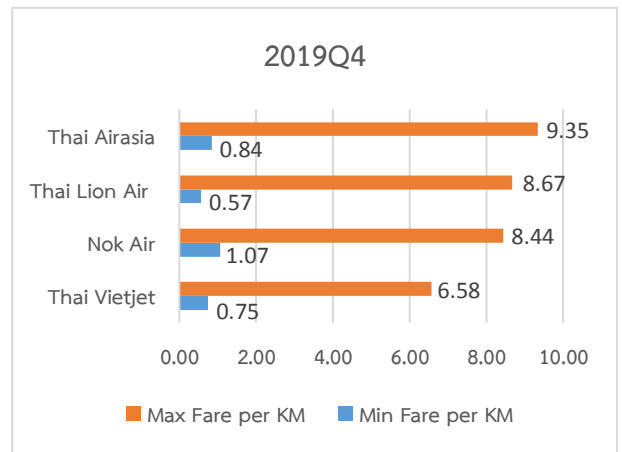
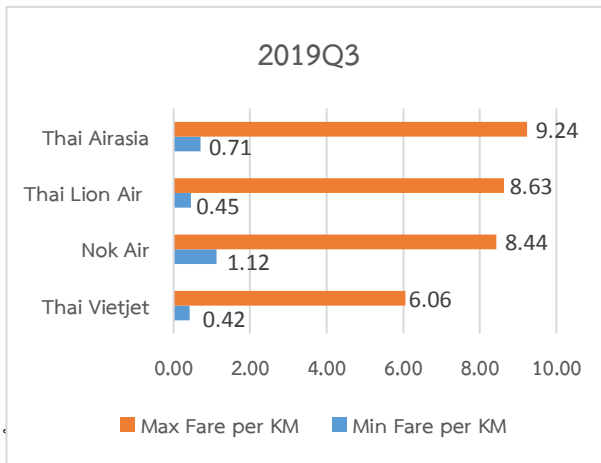
- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า ไทยสมายล์เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดมากที่สุดเท่ากับ 1.72 บาทต่อกิโลเมตร ในขณะที่การบินไทย และบางกอกแอร์เวย์สเรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากันเท่ากับ 1.83 บาทต่อกิโลเมตร และ 1.86 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QonQ) พบว่า บางกอกแอร์เวย์ส และไทยสมายล์ เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.72 และร้อยละ 8.86 ตามลำดับ ในขณะที่การบินไทย เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเท่าเดิม และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสที่ 4/2562 กับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YonY) พบว่า การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ส และไทยสมายล์ เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.23 ร้อยละ 14.11 และร้อยละ 21.13 ตามลำดับ

4.2.4 กลุ่มเส้นทางและบริการที่กำหนดเพดานค่าโดยสารไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร

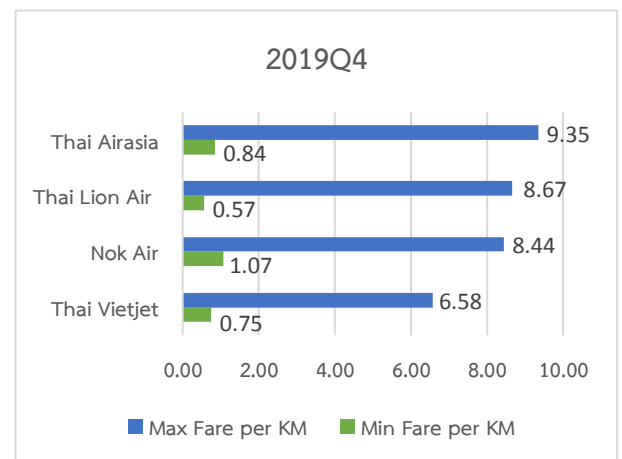
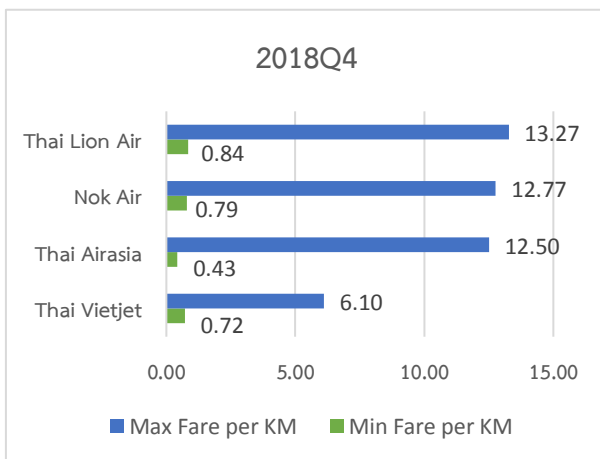
จากภาพที่ 14 และ 15 แสดงค่าโดยสารสูงสุดและต่ำสุดต่อกิโลเมตรของสายการบินที่ให้บริการในกลุ่มเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสารระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร และมีการให้บริการแบบต้นทุนต่ำ ซึ่งกำหนดเพดานค่าโดยสาร 9.40 บาทต่อกิโลเมตร โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 4 ราย ได้แก่ นกแอร์ ไทยแอร์เอเชีย ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยเว็ทเจ็ท สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพที่ 14 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร และมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร (กลุ่มเส้นทางที่ให้บริการโดยสายการบินแบบต้นทุนต่ำ เพดานค่าโดยสารไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 3/2562 และไตรมาสที่ 4/2562 (QoQ)

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ภาพที่ 15 เปรียบเทียบค่าโดยสารต่อกิโลเมตรระหว่างสายการบินที่ให้บริการเส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร และมีระยะทางบินเกิน 300 กิโลเมตร (กลุ่มเส้นทางที่ให้บริการโดยสายการบินแบบต้นทุนต่ำ เพดานค่าโดยสารไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร) ไตรมาสที่ 4/2561 และไตรมาสที่ 4/2562 (YoY)

ที่มา: รวบรวมจากเว็บไซต์ของสายการบิน

ค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า ไทยแอร์เอเชีย เรียกเก็บค่าโดยสารสูงสุดมากที่สุดเท่ากับ 9.35 บาทต่อกิโลเมตร รองลงมาคือ ไทยไลอ้อนแอร์ นกแอร์ และ ไทยเวียตเจ็ท ซึ่งเก็บค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 8.67 บาทต่อกิโลเมตร 8.44 บาทต่อกิโลเมตร และ 6.58 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QoQ) พบว่า ค่าโดยสารสูงสุดของไทยเวียตเจ็ทเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากเดิมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 8.58 รองลงมาคือ ไทยแอร์เอเชียและไทยไลอ้อนแอร์ ซึ่งลดลงจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 1.19 และ 0.46 ตามลำดับ สำหรับนกแอร์ยังคงมีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ ไตรมาสก่อน และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YoY) พบว่า ค่าโดยสารสูงสุดของนกแอร์ ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยแอร์เอเชีย ลดลงคิดเป็นร้อยละ 32.48 ร้อยละ 32.11 และร้อยละ 29.54 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าโดยสารต่ำสุดของไทยเวียตเจ็ทเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 7.87

ค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตร

- เมื่อพิจารณาค่าโดยสารต่ำสุดต่อกิโลเมตรในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า ไทยไลอ้อนแอร์เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดน้อยที่สุดเท่ากับ 0.57 บาทต่อกิโลเมตร รองลงมาคือไทยเวียตเจ็ท และไทยแอร์เอเชีย เรียกเก็บค่าโดยสารต่ำสุดเท่ากับ 0.75 บาทต่อกิโลเมตร และ 0.84 บาทต่อกิโลเมตร ตามลำดับ

- เมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสก่อน (QoQ) พบว่า ค่าโดยสารต่ำสุดของนกแอร์ ลดลงจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 4.46 ส่วนค่าโดยสารต่ำสุดของไทยเวียตเจ็ท ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยแอร์เอเชีย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 78.57 ร้อยละ 26.67 และร้อยละ 18.31 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (YoY) พบว่า ค่าโดยสารต่ำสุดของไทยไลอ้อนแอร์ลดลงคิดเป็นร้อยละ 27.85 ส่วนค่าโดยสารต่ำสุดของนกแอร์ และไทยเวียตเจ็ท เพิ่มขึ้นร้อยละ 148.84 และร้อยละ 4.17 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าโดยสารต่ำสุดของไทยแอร์เอเชียยังคงเท่ากับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

5. สรุปภาพรวมสถานการณ์ค่าโดยสารภายในประเทศไตรมาสที่ 4/2562

ผลการตรวจสอบสถานการณ์การแข่งขันด้านราคาเส้นทางภายในประเทศไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า กลุ่มเส้นทางที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร มีค่าโดยสารสูงสุดอยู่ที่ 9,600 บาทต่อเที่ยว หรือ 9.11 บาทต่อเที่ยว ได้แก่ เส้นทางสมุย - เชียงใหม่ ซึ่งมีสายการบินให้บริการ 1 ราย คือ บางกอกแอร์เวย์ส ส่วนเส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุด มีราคาเท่ากับ 445 บาทต่อเที่ยว หรือ 0.63 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทางเชียงใหม่ - อุตะเถา มีสายการบินให้บริการ 2 ราย ได้แก่ ไทยแอร์เอเชีย และ ไทยไลอ้อนแอร์

ในกลุ่มเส้นทางที่มีระยะทางบินไม่เกิน 300 กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก ซึ่งเพดานค่าโดยสารมาตรฐานกำหนดไว้ที่ 22 บาทต่อกิโลเมตร มีจำนวน 10 เส้นทาง ผลการตรวจสอบ พบว่า มีสายการบินให้บริการเพียงรายเดียว ได้แก่ บางกอกแอร์เวย์ส โดยเส้นทางตราด - สุวรรณภูมิ มีค่าโดยสารสูงสุด มีเท่ากับ 4,890 บาทต่อเที่ยว หรือ 18.74 บาทต่อกิโลเมตร ส่วนเส้นทางแม่ฮ่องสอน - เชียงใหม่ และกลับ มีค่าโดยสารต่ำสุด เท่ากับ 1,450 บาทต่อเที่ยว หรือ 12.08 บาทต่อกิโลเมตร

เส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร ที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร และมีการให้บริการแบบเต็มรูปแบบ ซึ่งกำหนดเพดานค่าโดยสารไม่เกิน 13 บาทต่อกิโลเมตร มีจำนวน 26 เส้นทาง โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 3 ราย ได้แก่ การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ส และไทยสมายล์ เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดในไตรมาสที่ 4/2562 พบว่า เส้นทางสมุย - สุวรรณภูมิ เป็นเส้นทางที่มีค่าโดยสารสูงสุดเท่ากับ 5,660 บาท หรือ 11.57 บาทต่อกิโลเมตร โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 1 ราย ในขณะที่เส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุด คือ

เส้นทางสุราษฎร์ธานี – สุวรรณภูมิ และขอนแก่น - สุวรรณภูมิ มีค่าโดยสารเท่ากับ 950 บาท หรือ 1.72 บาทต่อกิโลเมตร โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 1 ราย

เส้นทางที่ควบคุมค่าโดยสาร ที่มีระยะทางบินเกินกว่า 300 กิโลเมตร และมีการให้บริการแบบต้นทุนต่ำ ซึ่งกำหนดเพดานค่าโดยสารไม่เกิน 9.40 บาทต่อกิโลเมตร มีจำนวน 60 เส้นทาง โดยมีสายการบินให้บริการจำนวน 4 ราย ได้แก่ นกแอร์ ไทยแอร์เอเชีย ไทยไลอ้อนแอร์ และไทยเวียดเจ็ท เมื่อพิจารณาค่าโดยสารสูงสุดในไตรมาสนี้ พบว่า เส้นทางที่มีค่าโดยสารสูงสุด คือ เส้นทางดอนเมือง – ภูเก็ต มีค่าโดยสารเท่ากับ 5,883 บาท หรือ 8.43 บาทต่อกิโลเมตร โดยมีสายการบินให้บริการ 3 ราย ในขณะที่ค่าโดยสารต่ำสุดของเส้นทางกลุ่มนี้เท่ากับ 345 บาท หรือ 1.07 บาทต่อกิโลเมตร ได้แก่ เส้นทางพิษณุโลก – ดอนเมือง โดยมีสายการบินให้บริการ 3 ราย นอกจากนี้ ผลการตรวจสอบติดตามค่าโดยสารในกลุ่มนี้ผ่านเว็บไซต์ของสายการบิน พบว่า มีการจำหน่ายบัตรโดยสารที่มีค่าโดยสารต่ำกว่า 1 บาทต่อกิโลเมตร จำนวน 10 เส้นทาง ลดลงจากไตรมาสก่อนซึ่งมีจำนวน 12 เส้นทาง

จากข้อมูล ณ ไตรมาส 4/2562 พบว่า ไทยแอร์เอเชีย ยังคงเป็นผู้นำตลาดการบินเส้นทางภายในประเทศ ทั้งในด้านจำนวนเส้นทาง จำนวนเที่ยวบิน และที่นั่งต่อกิโลเมตร โดยไทยแอร์เอเชียมีสัดส่วนเส้นทางภายในประเทศสูงสุดถึงร้อยละ 31 รองลงมาคือ นกแอร์ ร้อยละ 21 และบางกอกแอร์เวย์ส ร้อยละ 15 ใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจำนวนเส้นทางเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน และไตรมาสก่อนหน้า พบว่า จำนวนเส้นทางของไตรมาสที่ 4/2562 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ส่วนจำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า พบว่า จำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ในไตรมาสที่ 4/2562 เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์เปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า พบว่า จำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ไตรมาสที่ 4/2562 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนจำนวน 3 สายการบิน และลดลงจำนวน 4 สายการบิน หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.2 – 3.9

ในขณะที่ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน พบว่า จำนวนเส้นทาง จำนวนเที่ยวบินต่อสัปดาห์ และจำนวนที่นั่งต่อสัปดาห์ ลดลงเช่นเดียวกัน แต่มีเพียงสายการบินเดียวที่เพิ่มจำนวนเส้นทางที่ให้บริการ ซึ่งเมื่อพิจารณาภาพรวมของตลาดการบินภายในประเทศ จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ 4/2562 มีปริมาณการผลิตลดลง ซึ่งอาจสะท้อนถึงการปรับตัวของสายการบินตามแนวโน้มของสถานการณ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมสายการบินและเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้ง ผลจากค่าเงินบาทแข็งค่า ทำให้ความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติมายังประเทศไทยลดลง ทำให้ความต้องการเดินทางเส้นทางในประเทศของนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงด้วย นอกจากนี้ ในช่วงปลายของไตรมาสดังกล่าว ประเทศจีนเกิดโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) การระบาดดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการบินเช่นกัน กล่าวคือ ผู้โดยสารหลีกเลี่ยงการเดินทาง ส่งผลให้สายการบินต้องลด/ยกเลิกจำนวนเที่ยวบินไปยังประเทศกลุ่มเสี่ยง ถึงแม้ว่าจะเป็นการเดินทางระหว่างประเทศ แต่ก็อาจมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ และทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศลดลงไปด้วย ทั้งนี้ ปัจจุบันสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) ยังไม่มีแนวโน้มที่จะคลี่คลายลง อาจส่งผลกระทบต่อตลาดการบินภายในประเทศในไตรมาสที่ 1/2563 อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 6 สรุปการเปลี่ยนแปลงค่าโดยสารสูงสุด – ต่ำสุดเส้นทางบินภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2562 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3/2562

ค่าโดยสาร	จำนวนเส้นทางที่ค่าโดยสารเพิ่ม	ร้อยละการเพิ่มขึ้นมากที่สุด	จำนวนเส้นทางที่ค่าโดยสารลด	ร้อยละการลดลงมากที่สุด	จำนวนเส้นทางที่ค่าโดยสารไม่เปลี่ยนแปลง
ค่าโดยสารสูงสุด	72	+195%	28	-85%	22
ค่าโดยสารต่ำสุด	84	+256%	27	-59%	11

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงค่าโดยสารเส้นทางบินภายในประเทศในไตรมาสที่ 4/2562 เทียบกับไตรมาสที่ 3/2562 พบว่า ในภาพรวมค่าโดยสารในไตรมาสที่ 4/2562 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 3/2562 โดยค่าโดยสารสูงสุดเพิ่มขึ้นมีจำนวน 72 เส้นทาง โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดประมาณร้อยละ 195 ส่วนเส้นทางที่ค่าโดยสารสูงสุดลดลงจำนวน 28 เส้นทาง ในขณะที่เส้นทางที่ค่าโดยสารสูงสุดไม่เปลี่ยนแปลง มีจำนวน 22 เส้นทางสำหรับเส้นทางที่มีค่าโดยสารต่ำสุดเพิ่มขึ้นจำนวน 84 เส้นทาง โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดประมาณร้อยละ 256 และเส้นทางที่ค่าโดยสารต่ำสุดลดลงมีจำนวน 27 เส้นทาง โดยลดลงต่ำสุดประมาณร้อยละ 59 และเส้นทางที่ค่าโดยสารต่ำสุดไม่เปลี่ยนแปลงมีจำนวน 11 เส้นทาง ทั้งนี้ คาดว่าในไตรมาสที่ 1/2563 ค่าโดยสารโดยรวมจะลดลงจากไตรมาสที่ 4/2562 เนื่องจากเกิดเหตุการณ์โรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) สายการบินจึงลดค่าโดยสารเพื่อกระตุ้นให้ผู้โดยสารเดินทางมากขึ้น

 กองอัตราค่าบริการ
 ฝ่ายกำกับดูแลทางเศรษฐกิจ
 สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
 กุมภาพันธ์ 2563